

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. poz. 1783, z 2007 r. poz. 10 oraz z 2020 r. poz. 585), zwane dalej „rozporządzeniem”, wydawane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1947).

Podjęte działania legislacyjne w zakresie nowelizacji rozporządzenia mają na celu dookreślenie miejsca, w którym może nastąpić otworenie trumny ze sprowadzonymi zwłokami w celu ich spopielenia i pochowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo polskie, co do zasady, dopuszcza kremację jako formę postępowania ze zwłokami ludzkimi, dopuszcza przewóz zwłok powstałych na skutek spopielenia zwłok, a także reguluje dopuszczalność sprowadzenia zwłok z zagranicy w celu ich pochowania.

Obowiązujące przepisy nie regulują natomiast zasad przeprowadzania kremacji (spopielenia zwłok), uwzględniając tylko niektóre, mające związek ze spopieleniem, aspekty postępowania ze zwłokami oraz aspekty postępowania ze szczątkami powstałymi ze spopielenia zwłok.

Natomiast przepis § 6 ust. 2 rozporządzenia zakazuje otwierania trumien po złożeniu zwłok i przymocowaniu wieka, a w przypadku sprowadzenia zwłok z zagranicy, w trumnach umieszczone są wkłady metalowe. Należy dodać, że kwestia umieszczania zwłok w metalowej trumnie wynika z Międzynarodowej konwencji o przewozie zwłok z 10 lutego 1937 r.

Zgodnie z postanowieniami Konwencji zwłoki umieszczane są w metalowej trumnie, która zostaje następnie hermetycznie zamknięta (zalutowana) i umieszczona w trumnie drewnianej. Trumnę drewnianą należy zabezpieczyć taśmą metalową.

Mając na uwadze powyższe, zasadnym jest wprowadzenie zmian w przepisie § 6 rozporządzenia, które umożliwią spopielenie sprowadzonych zwłok umieszczonych w trumnach z wkładami metalowymi. Stosownie do regulacji rozporządzenia proponowane przepisy będą miały również odpowiednie zastosowanie w przypadku szczątków ludzkich sprowadzanych w celu ich spopielenia, a następnie pochowania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Umożliwienie otwarcia w krematorium trumny, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rodzin, dla których znaczące jest sprowadzenie ciała osoby bliskiej, która w chwili śmierci przebywała poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, otwarcie w krematorium

trumny umożliwi potwierdzenie tożsamości osoby zmarłej, sprowadzonej do kraju poddanej spopieleniu,

a następnie pochowaniu. Przy czym podkreślenia wymaga, że propozycja ograniczenia możliwości otworzenia trumny ze zwłokami tylko do krematorium ma na celu przełożenie zwłok do trumny przeznaczonej do spopielenia – przekazane do krematorium zwłoki są już przygotowane do spopielenia i pochowania. Argumentem za ograniczeniem miejsca otworzenia trumny do krematorium jest uniknięcie dodatkowego otwierania trumny np. w zakładzie pogrzebowym, celem ponownego przygotowania zwłok (kosmetyka pośmiertna, ubranie) do pochowania.

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Ze względu na wagę regulowanych spraw, oraz ich społeczną doniosłość w zakresie wypracowania odpowiednich procedur postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi sprowadzanymi w celu ich spopielenia i pochowania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej uznano, że rezygnacja z okresu *vacatio legis* nie naruszy zasady demokratycznego państwa prawnego. Nie budzi wątpliwości, że sprawne działanie państwa, zwłaszcza w czasie epidemii COVID-19 oraz minimalizowanie negatywnych skutków z nią związanych, stanowią przesłankę ważnego interesu państwa, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w zakresie prowadzonej działalności.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.